

Dosarul nr. 3r-29/24
2-18047023-01-3r-06022024

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Glodeni (jud. A. Țihonschi)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

DECIZIE

28 februarie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTȚIE

Complet de judecată, în componența:
Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de Craveț Vladimir,
în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată
depusă de Craveț Vladimir împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei
Teritoriale de Asigurări Sociale Drochia, cu privire la anularea deciziei, recalcularea
pensiei și repararea prejudiciului moral,

împotriva încheierii din 28 decembrie 2023 Curții de Apel Bălți, prin care s-a
respins cererea de repunere în termen a apelului, depusă de Craveț Vladimir și s-a
declarat inadmisibil apelul depus de Craveț Vladimir împotriva hotărârii din 27
noiembrie 2018 Judecătoria Drochia, sediul Glodeni,

c o n s t a t ă:

La 10 septembrie 2018 Craveț Vladimir a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale solicitând anularea deciziei Casei
Naționale de Asigurări Sociale nr.c-1556/18 din 10.08.2018 privind respingerea
cererii prealabile depuse de reclamant la 11.07.2018, obligarea pârâtului la
recalcularea pensiei pentru vechimea în muncă și încasarea prejudiciului moral în
sumă de 50 000 de lei.

Prin hotărârea din 27 noiembrie 2018 a judecătoria Drochia, sediul Glodeni, a
fost respinsă acțiunea înaintată de Vladimir Craveț împotriva Casei Naționale de
Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Drochia cu privire la
anularea deciziei, recalcularea pensiei și încasarea prejudiciului moral.

La 21 noiembrie 2023 Craveț Vladimir a înaintat cerere de apel împotriva
hotărârii din 27 noiembrie 2018 a judecătoria Drochia, sediul Glodeni, solicitând
casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă
integral.

Totodată, prin cererea de apel înaintată a solicitat repunerea în termenul de
declarare a apelului.

Prin încheierea din 28 decembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, s-a respins cererea de repunere în termen a apelului, depusă de Craveț Vladimir și s-a declarat inadmisibil apelul depus de Craveț Vladimir împotriva hotărârii din 27 noiembrie 2018 Judecătoria Drochia, sediul Glodeni.

La data de 12 ianuarie 2024, Vladimir Craveț a depus recurs împotriva încheierii din 28 decembrie 2023 a Curții de Apel Bălți.

În motivarea recursului recurentul a menționat că, nu a cunoscut despre emiterea hotărârii din 27 noiembrie 2018 a Judecătoria Drochia, sediul Glodeni, pentru a avea posibilitate să declare în termenul prevăzut de lege cererea de apel și nu a recepționat dispozitivul hotărârii.

A relatat că, o perioadă de timp a considerat că examinarea cauzei se tergiversează din motive independente de voința părților, or au existat momente repetate în care instanțele de judecată suspendau examinarea cauzelor din motive cunoscute și anume din cauze pandemiei.

A menționat că, anterior formulării cererii de apel cu solicitare de fi repus în termen, a depus o cerere la Judecătoria Drochia, sediul Glodeni, prin carte a solicitat să fie informat la ce etapa procesuală de examinare se află cauza.

Conform art. 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Iar, în conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Bălți a adoptat încheierea contestată la 28 decembrie 2023, fiind notificată recurentului la data de 26 ianuarie 2024, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție, anexat la actele cauzei (f.d. 96).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că Vladimir Craveț s-a conformat prevederilor legale și a respectat termenul instituit de legiuitor la articolul 242 din Codul administrativ, pentru demararea căii de atac în ordine de recurs.

Prin prisma art. 191 alin. (5) lit. b) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, a deciziilor și a încheierilor curților de apel.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

La data de 07 februarie 2024 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților la proces copia recursului depus de Craveț Vladimir împotriva încheierii din 28 decembrie 2023 a Curții de Apel Bălți (f.d. 99,100). Intimatul nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referință, în care să-și expună opinia referitor la cererea de recurs depusă de Craveț Vladimir.

Studiind materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

În temeiul art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea din 27 noiembrie 2018 a judecătorei Drochia, sediul Glodeni, a fost respinsă acțiunea înaintată de Vladimir Craveț.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 21 noiembrie 2023, Craveț Vlădimir a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond.

Instanța de apel prin prisma prevederilor art. 236 alin. (1) și alin. (2) lit. d) din Codul administrativ, a declarat inadmisibil apelul depus de Craveț Vladimir, din motivul depunerii cererii de apel nemotivate peste termen.

În condițiile art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Deci, modul în care se calculează termenele este reglementat special prin art. 232 alin. (1) din Codul administrativ: apelul se depune la în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, sub sancțiunea art. 236 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ, însă la caz apelul nemotivat a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1).

În speță, termenul limită pentru depunerea apelului nemotivat, conform art. 232 alin. (1) Cod administrativ, a început să curgă la data de 28 noiembrie 2018 – ziua imediat următoare pronunțării dispozitivului hotărârii primei instanțe și a expirat la data de 27 decembrie 2018.

Iar cererea de apel nemotivată a fost depusa de către Vladimir Craveț tocmai la data de 21 noiembrie 2023, peste 4 ani, 11 luni și 21 zile, respectiv, a omis termenul legal de 30 de zile.

La data de 28 noiembrie 2018, dispozitivul hotărârii din 27 noiembrie 2018 a judecătorei Drochia, sediul Glodeni, a fost expediat recurentului. Or, conform avizului de recepție de la fila dosarului (62), Vladimir Craveț a recepționat contra semnătură dispozitivul hotărârii primei instanțe la 03 decembrie 2018.

Respectiv, recurentul a luat cunoștință cu dispozitivul hotărârii primei instanțe la și a avut posibilitatea de a depune apelul motivat în termen.

De asemenea, instanța de recurs menționează că, conform informației de pe portalul național al instanțelor de judecată, dispozitivul hotărârii din 27 noiembrie 2018 a judecătorei Drochia, sediul Glodeni, a fost publicat la aceeași dată, adică la 27.11.2018.

Conform art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului.

La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise. Instanța de recurs reiterează că termenul de declarare a apelului poate fi restabilit, dacă persoanele

îndreptățite prezintă probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea declarării apelului în termen.

Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Respectiv, la caz, se reține lipsa de diligență a recurentului în conducerea procesului declanșat de el, iar argumentele invocate în cererea de repunere a apelului, nu pot fi asimilate unei împrejurări mai presus de voință părții, care să îl fi împiedicat pe recurent să exercite calea de atac în termenul definit de lege.

Astfel, instanța de recurs consideră neîntemeiate argumentele recurentului, precum că nu a cunoscu și nu a recepționat dispozitivul hotărârii instanței de fond, or legea prevede expres că termenul pentru depunerea apelului nemotivat începe a curge din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii.

În această ordine, completul reține că Craveț Vladimir deținând calitatea de reclamant, fiind astfel direct interesat de soluționarea prezentului litigiu, urma să întreprindă măsurile necesare de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță inclusiv să înainteze în termen cererea de apel sau cel puțin să formuleze cererea de repunere în termen cu respectarea prevederilor legale, fapt ce la caz a fost ignorat.

Prin urmare, nerespectarea termenului de depunere a apelului nemotivat se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv al recurentului Craveț Vladimir, care trebuia să dea dovadă de diligență, responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile procedurale.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În cauza Robuleț v. Republica Moldova – nr. 17935/08, hotărârea din 14.11.2023 Curtea Europeană a Drepturilor Omului a considerat că în prezenta cauză a avut loc o încălcare a articolului 6 § 1 din Convenție, prin examinarea cererii de apel depuse peste termenul de depunere a apelului.

Tot aici, instanța de recurs accentuează că conform legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În asemenea circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că Curtea de Apel Bălți întemeiat a declarat inadmisibil apelul depus de Craveț Vladimir. Drept urmare, concluzionează ca fiind corectă soluția instanței de apel de declarare a apelului inadmisibil.

Așadar, argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate și nu constituie temei de anulare a încheierii recurate, care este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul art.6 din CEDO.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, soluția emisă de către instanța de apel este una întemeiată legal și în corespundere cu circumstanțele cauzei, or argumentele invocate în susținerea cererii de recurs sunt contrare legislației procesuale și lipsite de relevanță.

Or, admiterea spre examinare a unui apel tardiv ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și ar încălca dreptul intimității la un proces echitabil.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și de a menține încheierea.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Craveț Vladimir.

Se menține încheierea din 28 decembrie 2023 Curții de Apel Bălți, adoptată în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Craveț Vladimir împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Drochia, cu privire la anularea deciziei, recalcularea pensiei și repararea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc